

DELEGÁTŮV PRŮVODCE

Delegátův průvodce ECOSOC

Julie Netušilová

julie.netusilova@amo.cz

Úvodní slovo

Vážené delegátky, vážení delegáti,

je mi velkou ctí vás přivítat v ECOSOCu na XXXI. ročníku Pražského studentského summitu. Jsem moc ráda, že jste si vybrali právě ECOSOC a moc se těším na společný ročník.

Před sebou právě máte Delegátova průvodce orgánem, který vám představí, co všechno vás během roku čeká. V rámci pěti přípravných setkání nebo také workshopů budeme společně trénovat argumentaci, prohloubíte své znalosti v oblastech ekonomie a humanitních věd, najdete nové kamarádstvo a hlavně doufám, že příjemně strávíte čas. Veškerá naše příprava pak vyvrcholí závěrečnou konferencí.

Během celého ročníku se budeme snažit pro vás budovat příjemné a přátelské prostředí, ve kterém byste se neměli stydět učit i skrze své chyby a vystupovat ze své komfortní zóny. K tomu mi v orgánu budou pomáhat moji místopředsedové Nela, Adéla, Julie, František a Radim. Důležitou větou na konec je, že jsme tady pro vás, takže se nebojte na nás kdykoli s čímkoli obrátit.

Věřím, že si celý rok spolu užijeme!

Za předsednictvo Hospodářské a sociální rady

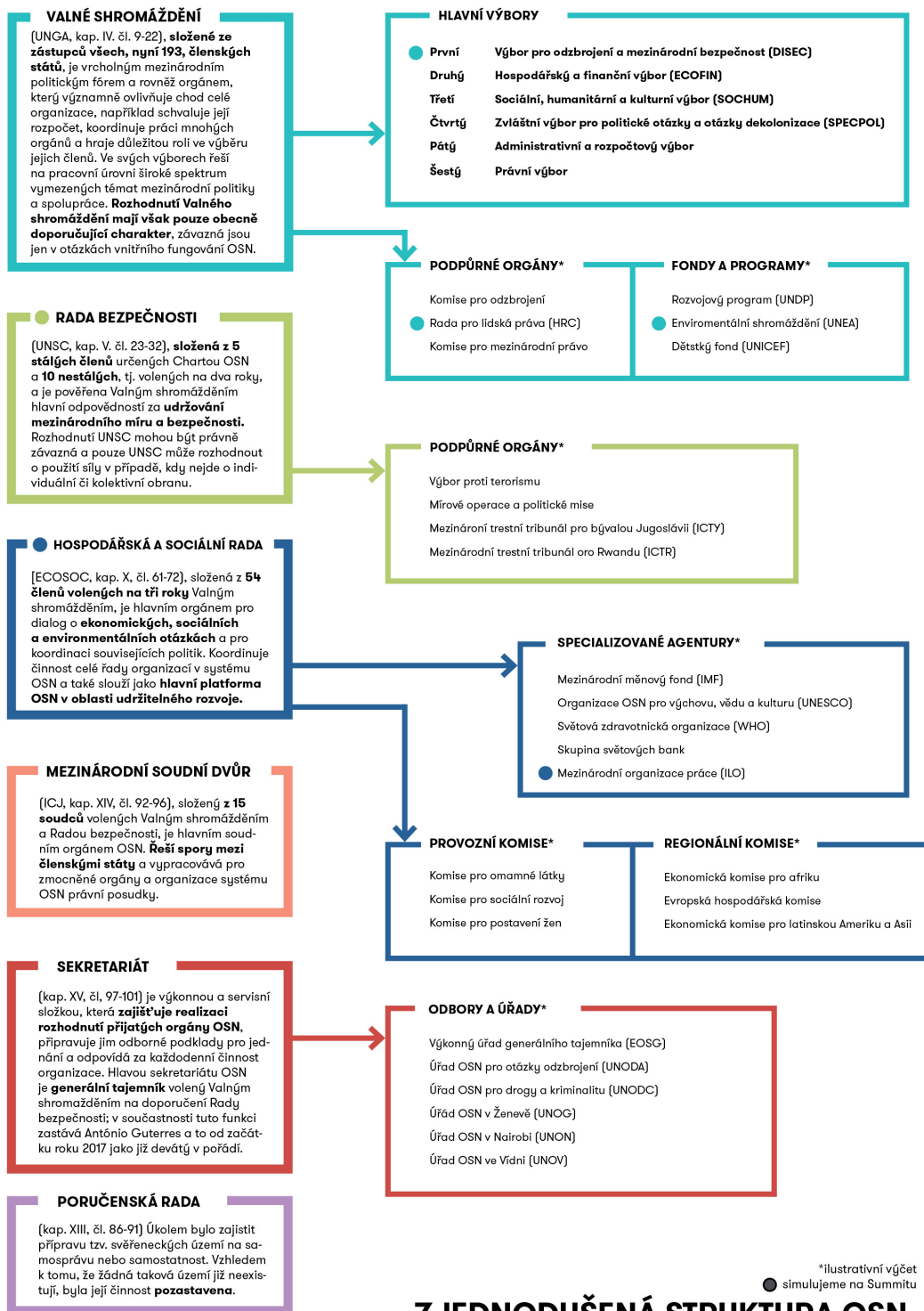
Tereza Juřenová

1 Základní informace o OSN

Organizace spojených národů (OSN) vznikla v roce 1945 a dodnes jedná se o nejvýznamnější mezinárodní organizaci. Jejím cílem je udržovat mezinárodní mír a bezpečnost, rozvíjet přátelské vztahy mezi národy, podporovat lidská práva a usilovat o mezinárodní spolupráci při řešení globálních otázek a problémů.¹ Od začátku 21. století je činnost organizace namířena na naplňování *Rozvojových cílů tisíciletí* a následně od roku 2015 *Cílů udržitelného rozvoje a Agendy 2030*. Skrze tyto plány

se snaží zajistit ve světě stabilitu a bezpečný ekonomický i sociální růst.²

Základním dokumentem Organizace spojených národů je *Charta OSN*,³ která upravuje cíle a zásady (kap. I, čl. 1–2), členství (kap. II, čl. 3–6), strukturu a fungování organizace. Svou činnost OSN vykonává zejména skrze šest hlavních orgánů ustanovených v *Chartě OSN* (kap. III, čl. 7), z nichž každý má svou důležitou roli při naplňování cílů organizace.⁴

2 Základní informace o ECOCOC

2.1 Vznik Hospodářské a sociální rady

Hospodářská a sociální rada (Economic and Social Council, ECOSOC) je jedním z šesti hlavních orgánů Organizace spojených národů. Vznikla současně s OSN v roce 1945 na základě Charty OSN.⁵ Myšlenka vytvořit tento orgán vznikla v reakci na potřebu poválečné spolupráce nejen v oblasti bezpečnosti, ale také v ekonomickém a sociálním rozvoji, ochraně lidských práv a podpoře mezinárodní spolupráce. Zakládající státy OSN se tedy na Konferenci v San Franciscu shodly, že zajištění míru mimo jiné úzce souvisí s řešením hospodářských a sociálních problémů, z tohoto důvodu byl ECOSOC zařazen mezi šest hlavních orgánů OSN.⁶

ECOSOC zpočátku tvořilo 18 členských států volených Valným shromážděním OSN na tříleté období. V průběhu let se počet členů postupně navyšoval – v roce 1965 na 27 a od roku 1973 má stálý počet 54 členů. Každým rokem se třetina členských států obměňuje dle regionálního klíče, díky kterému je zajištěna vyvážená geografická reprezentace.⁷

Na rozdíl od Rady bezpečnosti, která se zabývá otázkami míru a bezpečnosti, byl ECOSOC od počátku zaměřen na „měkké“ agendy – hospodářský rozvoj, sociální pokrok, lidská práva a podporu spolupráce mezi specializovanými agenturami OSN (např. UNESCO, WHO, FAO). Od svého vzniku se stal důležitým fórem pro vyjednávání a koordinaci v oblastech, které mají dlouhodobý vliv na stabilitu a prosperitu států.

2.2 Činnost Hospodářské a sociální rady

ECOSOC má velmi široký mandát. Podle Charty OSN se zabývá hospodářskými, sociálními, kulturními, vzdělávacími a zdravotnickými otázkami, provádí studie,

vydává doporučení, připravuje návrhy úmluv a svolává mezinárodní konference. Koordinuje činnost specializovaných agentur OSN, přidružených organizací a podřízených orgánů a zajišťuje, aby jejich práce byla vzájemně provázaná a v souladu s cíli OSN.⁸

Významnou činností ECOSOCu je koordinace Agendy 2030 a Cílů udržitelného rozvoje (SDGs). V rámci této agendy pořádá každoročně High-Level Political Forum on Sustainable Development (HLPF), které vyhodnocuje

pokrok států při plnění těchto cílů a vytváří prostor pro výměnu zkušeností mezi vládami, mezinárodními organizacemi a občanskou společností.⁹

Rada se schází na hlavním zasedání vždy v červenci a nepravidelně na tematických a zvláštních zasedáních během roku. Její práce probíhá prostřednictvím několika typů podřízených orgánů:

- **Regionální komise** (např. Ekonomická komise pro Evropu, Ekonomická a sociální komise pro Asii a Tichomoří), které řeší rozvojové výzvy v konkrétních regionech.¹⁰
- **Funkční komise** (např. Komise pro postavení žen, Komise pro sociální rozvoj, Komise pro narkotika), které se zaměřují na specifické tematické oblasti.¹¹
- **Odborné výbory a fóra** (např. Výbor pro rozvojovou politiku, Permanent Forum on Indigenous Issues), které poskytují odborné analýzy a doporučení.¹²

Kromě svých podřízených orgánů ECOSOC koordinuje činnost tzv. specializovaných agentur OSN. Tyto agentury jsou právně i organizačně samostatné mezinárodní organizace, které mají s OSN uzavřenou dohodu o spolupráci. ECOSOC tyto vztahy formalizuje, projednává jejich výroční zprávy a doporučuje kroky

k zefektivnění spolupráce. Mezi nejvýznamnější specializované agentury, které pod ECOSOC patří, a tedy dochází ke vzájemné spolupráci, patří například:¹³

- **Světová banka** (ang. *World Bank*; zkr. WB) se zaměřuje na snižování chudoby a zlepšování životní úrovně poskytováním nízkourokových půjček, bezúrokových úvěrů a grantů rozvojovým zemím na projekty v oblasti zdravotnictví, vzdělávání, infrastruktury a komunikace.¹⁴
- **Světová zdravotnická organizace** (ang. *World Health Organization*; zkr. WHO) je hlavním orgánem OSN řešící mezinárodní otázky týkající se veřejného zdraví. Jejím cílem je dosažení nejvyšší možné úrovně fyzické, psychické a sociální pohody pro všechny lidi.¹⁵
- **Organizace OSN pro vzdělávání, vědu a kulturu** (ang. *United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization*; zkr. UNESCO) se

zaměřuje na zlepšování vzdělávání po celém světě, podporu učitelů a ochranu významných historických

a kulturních památek.¹⁶

- **Mezinárodní organizace práce** (ang. *International Labour Organization*; zkr. ILO) – prosazuje mezinárodní pracovní práva prostřednictvím tvorby standardů týkajících se svobody sdružování, kolektivního vyjednávání, zrušení nucené práce a rovnosti v příležitostech a v zacházení.¹⁷
- **Organizace pro výživu a zemědělství** (ang. *Food and Agriculture Organization*; zkr. FAO) vede mezinárodní úsilí v boji proti hladu, slouží jako fórum pro vyjednávání mezi rozvojovými a rozvinutými státy a poskytuje odborné znalosti na podporu rozvoje.¹⁸

3 ECOSOC na Summitu

V rámci ECOSOC se letos budeme zabývat třemi tematickými okruhy, které se dotýkají aktuálních hospodářských, sociálních a rozvojových otázek v globálním měřítku. Vaším úkolem v roli delegáta či delegátky bude zastupovat svůj stát a prezentovat jeho stanovisko k dané problematice, a to jak v písemné podobě, tak prostřednictvím řečnických vystoupení během jednání. Naučíte se prosazovat stanoviska, vyjednávat kompromisy a hledat řešení, která odrážejí nejen národní zájmy, ale i širší cíle mezinárodní spolupráce.

Během pěti přípravných setkání se seznámíte nejen s konkrétní agendou, ale i s fungováním Hospodářské a sociální rady jako celku – jak vznikla, jakou má roli v systému OSN, jak spolupracuje se specializovanými agenturami a proč je její práce pro světovou stabilitu tak důležitá. Součástí přípravných workshopů budou mnohé aktivity zaměřené na rozvoj vašich dovedností. Zaměříme se na schopnost argumentovat, obhajovat své návrhy, vést mluvený projev a spolupracovat v týmu. To všechno v přátelském a respektujícím prostředí, které je pro Summit naprostou prioritou.

4 Závěrečné slovo

Summit je místem pro každého, takže se nebojte být sami sebou. Nikomu z nás nepřísluší soudit jiné. Pamatujte si také, že ze Summitu si můžete odnést jen tolik,

Cílem je, abyste si ze Summitu odnesli nejen rozšířené znalosti o otázkách mezinárodní problematiky v rámci OSN, ale také praktické zkušenosti, které využijete při veřejném vystupování, vyjednávání a týmové spolupráci.

3.1 Konference

Vrcholem ročníku je již tradičně závěrečná konference, na které dochází k jednání o bodech agendy, kterým se budeme věnovat během celého roku. Cílem tohoto jednání je vytvořit a v ideálním případě i schválit rezoluce k jednotlivým tématům. Rezoluce by měla

reflektovat podmínky skutečného světa a jejím obsahem by měly být adekvátní návrhy a postupy pro zlepšení konkrétní situace. Nemusíte se bát, že by konference byla něčím, na co vás během ročníku nepřipravíme. Jednání si několikrát vyzkoušíme již na přípravných setkání, kde vás též vybavíme znalostmi a dovednostmi, které na konferenci hojně využijete.

kolik mu sami věnujete. Buďte proaktivní, zajímejte se o společenská témata a nebojte se komunikovat s ostatními. Věříme, že se vám u nás v ECOSOCu bude líbit!

5 Kontakt na předsednictvo

- **Tereza Juřenová** - tereza.jurenova@amo.cz
- **Nela Karlová** - nela.karlova@amo.cz
- **Julie Netušilová** - julie.netusilova@amo.cz
- **Radim Němeček** - radim.nemecek@amo.cz
- **František Procházka** - frantisek.prochazka@amo.cz
- **Adéla Řeholková** - adela.reholkova@amo.cz

Pražský studentský summit

Pražský studentský summit je unikátní vzdělávací projekt existující od roku 1995. Každoročně vzdělává přes 300 studentů středních i vysokých škol o současných globálních tématech, a to především prostřednictvím simulace jednání čtyř klíčových mezinárodních organizací – OSN, NATO, EU a G20.

Asociace pro mezinárodní otázky

AMO je nevládní nezisková organizace založená v roce 1997 za účelem výzkumu a vzdělávání v oblasti mezinárodních vztahů. Tento přední český zahraničně politický think-tank není spjat s žádnou politickou stranou ani ideologií. Svou činností podporuje aktivní přístup k zahraniční politice, poskytuje nestrannou analýzu mezinárodního dění a otevírá prostor k fundované diskusi.

Julie Netušilová

Autorka je spolupracovnicí Asociace pro mezinárodní otázky a členkou přípravného týmu Pražského studentského summitu.

Autorka: Julie Netušilová

Imprimatur: Nela Vítů

Jazyková úprava: Michaela Blechová, Zdeňka Berkovcová

Sazba: Radim Němeček

Grafická úprava: Adéla Bejčková

Vydala Asociace pro mezinárodní otázky (AMO) pro potřeby XXXI. ročníku Pražského studentského summitu.

© AMO 2025

Asociace pro mezinárodní otázky (AMO)

Žitná 27, 110 00 Praha 1

Tel.: +420 224 813 460

e-mail: summit@amo.cz

IČ: 65 99 95 33

www.amo.cz

www.studentsummit.cz

6 Seznam zdrojů

¹ About Us. *UN* [online]. [cit. 2022-08-15]. Dostupné z: <https://www.un.org/en/about-us>

² United Nations General Assembly, Session 75 *Annex 1. Allocation of agenda items to the Third Committee A/C.3/75/1.*

³ Charter of the United Nations. United Nations [online]. [cit. 2022-08-15]. Dostupné z: <https://www.un.org/en/about-us/un-charter/full-text>

⁴ Main Bodies. United Nations [online]. [cit. 2022-08-15]. Dostupné z: <https://www.un.org/en/about-us/main-bodies>

⁵ The United Nations Economic and Social Council (ECOSOC). United Nations. [online]. [cit. 2025-08-14]. Dostupné z: <https://ecosoc.un.org/en/about-us>

⁶ Main Bodies. United Nations. [online]. [cit. 2025-08-14]. Dostupné z: <https://www.un.org/en/about-us/main-bodies>

⁷ Charter of the United Nations, Chapter X: The Economic and Social Council. Article 61, paragraph 2. United Nations. [online]. [cit. 2025-08-14]. Dostupné z: <https://www.un.org/en/about-us/un-charter/chapter-10>

⁸ ENCYCLOPAEDIA BRITANNICA. Economic and Social Council (ECOSOC) [online]. c2025 [cit. 2025-08-15]. Dostupné z: <https://www.britannica.com/topic/Economic-and-Social-Council>

⁹ Department of Economic and Social Affairs. ECOSOC convenes its High-level Segment. UN DESA Voice, červenec 2025. [online]. [cit. 2025-08-14]. Dostupné z: <https://desapublications.un.org/un-desa-voice/more-from-un-desa/july-2025/ecosoc-convenes-its-high-level-segment>

¹⁰ ECOSOC Subsidiary Bodies. United Nations. [online]. [cit. 2025-08-14]. Dostupné z: <https://ecosoc.un.org/en/about-us/ecosoc-subsidiary-bodies>

¹¹ Tamtéž.

¹² Tamtéž.

¹³ ENCYCLOPAEDIA BRITANNICA. Economic and Social Council (ECOSOC) [online]. c2025 [cit. 2025-08-15]. Dostupné z: <https://www.britannica.com/topic/Economic-and-Social-Council>

¹⁴ UN system. United Nations. [online]. [cit. 2025-08-14]. Dostupné z: <https://www.un.org/en/about-us/un-system>

¹⁵ Tamtéž.

¹⁶ Tamtéž.

¹⁷ Tamtéž.

¹⁸ Tamtéž.